

Szhája vszako nedelo.

Naprej placilo do novoga leta:

Jomá Din. 10.
V zvušstvo Din. 14.
V Ameriko Din. 17.

nserati za cm. 1/2 D.
Pri vecskrát popüszti

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i kulturni tjédnik.

Reditelsztvo i oprávnistvo v Márkisevci posta M. Sobota.

Cejna za edno numero: na 4 sztráni Din. 1.—
na 6 sztráni Din. 1.50

Rokopiszi sze ne vrnéjo.

Zakojvolo?

Ka nam trbej tebé „Mörszka Krajina,“ de gvüšno gúcsao nisterni. „Ka nam trbej novine, ka trbej tou Kühari,“ de pravo drügi.

Vszem tém povém, ka bi sze nej ztém zaposzlávo, csi bi nej v isztini potrejbno bilou, potrejbno za naso lejpo krajino, za vsze prebivalce mörszke krajine i za vszákoga poszebi, ednákotak kak za méne szamoga. Pa tüdi nej, csi bi nej zagvüsaní bio, ka do me v tom deli podpérali vszi, *sterim je haszek i naprejidejnye nase krajine v isztini na szrdci.*

Novine szo dneszdén za csloveka telko, kak szunce za zsvilejnye. Brezi novín je csloveka naprejidejnye nemogoucsno. I znovin sze navcsimo i naszébe vzememo vsze tiszto, ka szo drügi národí zse za szébe dobroga vcsínili, one nam szpísejo, ka sze po szvejtí novouga godí, kaksega réda sze moremo po zákónaj, i po vezdásnyi odrédvaj drzsati. Novine szo obramba, po steri sze mí glászimo v szvejt, nase nevoule i zselénya, bolezní i veszelje drügim glászimo.

I gde trbej tüdi bole, edne isztinszko domáce, pravicsne novine, kak prinasz? Mi szmo zdaj escse edna poszebná krajina szploj nácsisimi vérsztvenimi i szocijalnimi, pa tüdi kulturnim sztálicsom kak drüge krajine. Csi szí scsémo tá nása pítanya vréd szpraviti, moremo szamí delati, ár szebé tüdi szamí nájbóle poznamo.

Z isztinszke potrejbe, ka szí lí szamí moremo pomágti, szamí sze na szvoj sztálic posztaviti, — szamí sze odlocsmo na té szfopáj.

Razmí sze, ka eden szam cslovek je za tou premalo. Zató szám zagvüsen, ka morem nájdí pomoucs pri vszej nasi lüdej. Po tom mo vidli, ali mo mogocsní szamiszebi pomágti i nas sztálic szamí naprépomocsti.

Partájszke politike pri toj prilíki ne poznam. Taksa idea bi nam mogoucsse szamó vszém skodila. *Mi politíko moremo meti szamó naso domáceo i tou je zadovolnosztlüdsztva Mörszke Krajine, — pravico z ednákov merov!*

Mí moremo vszákoga za nász posteno delo pripoznati i nyemi sze zahválti, naj bo kotriga edne ali ove partáje. Postüvati vsze tiszte, steri dobrovolou májo za nász i za naso krajino haszniovito delo voditi. Drügoga nepoznamo.

V tom námeni Vász pozávlam vsze na vküпно delo. „Mörszka Krajina“ nedó moje novine, *nego nász vszej glász, nase cejle krajine,* ár szí szamó tak lejko pomoremo. Bojdíte mí v tom deli na pomoucs, té nas jedini domácsi list szí naj vszáki naroucsi tak de gorsztójécsi nas cil doszégnyen.

Piszati pa morem od vszej dugovány, kulturnom, sociálnom i vérsztvenom, ár nam trbej naprejidejnye vu vszej tej pítanyáj. „Mörszka Krajina“ de odprejta vszákomi, v nyej scsémo csüti mislejnye, opazko i krivice vszákoga nasega csloveka.

Za togavolo szem sze odloucsó té novine v nasem gyezero lejt núcanom gyeziki vödávati, ár tej sztarejsi lüdjé, steri szo zse za novinecstenyé, szmo sze escse nej mogli navcsiti bratajézik, nego známo naso sztároszlovenscsino. Z zatoga zroka volo scsémi tüdi vu vogrszkom jeziki piszati, ár mámo veés jezér lüdi, szamo magyarszki steri gucsíjo. „Mörszka Krajina“ pa more pisati za vsze, i csüti glász vszákoga. Té moj sztopáj je nej sztopáj nazáj, nego potrejba prilik. Od sztálica potrejbe trbej té moj sztopáj, preszouditi i szem zagvüsen, ka me ni eder pravicsen cslovek zatogavolo ne obszoudi.

Bojdíte k tomi deli v mojoj vrejloszti, bode naprejidejnye!

Márkisevci, 21. okt. 1922.

Vödávník „Mörszke Krajine“.

Miért?

Kellesz te („Mörszka Kraj.“) „Muravidék“, fogja mondani egynéhány. Minek kell nekünk ujság, s minek kell Kühárnak. evvel foglalkoznia, mondja a másik.

Mindezeknek legyen mondva, hogy nem foglalkoznék evvel, ha tényleg erre szükség nem volna: Szükséges szép vidékünk, muravidék minden lakójára s mindenkinek külön-külön épügy, akár saját magának. S mégsem foglalkoznék vele, ha nem volnék róla meggyőződve, hogy mindazok, *kik szükebb hazánk sorsát, javát, haladását igazán szívéükön hordják,* ebben a munkában támogatni fognak.

Az ujság ma az emberiségnek az, mi a növény életére, fejlődésére a nap. Ujság nélkül az ember haladása szinte lehetetlen. Ujságból tanulunk. Ujságon át látjuk mások hasznos munkálkodását, ez írja meg mi történik a nagyvilágban legyen jó vagy rossz, mihez kell a mai viszonyok közt alkalmazkodnunk. Az ujság védezköz, a melyben velünk történt igazságtalanságot a világtudtára adhatjuk, bajainkat és fájdalmunkat, követeléseinket és örömünket nyilvánosságra hozzuk.

Es hol kellene jobban egy igazság alapján álló ujság, ha nem itt, Muravidéken? Mi itt még ma is egy különleges vidék vagyunk egész speciális gazdasági és szociális, nemkülönben kulturális szempontból mint más vidék. Ha ezen kérdések rendezését elakarjuk érní, magunknak kell hozzáfogni s dolgozni, saját magunkat is magunk ismerünk a legjobban.

A feltétlen szükségből, hogy magunkon csak magunk segíthetünk, magunk munkájával tudjuk elérni célunkat, — határoztam el magamat erre a lépésre.

Magától értetődik, egy ember erre kevés és gyenge. Azért találnom kell segítséget a mi embereinknél. Erre én magam elégtelen vagyok, erre mindannyian kellünk, mindannyian. *kik ugyan oly szíjjel látják szükebb hazánk, Muravidék sorsát, mint én. Ennek alapján fogjuk látni, nem tudunk-e együttes erővel elérni azt, a mit szét tagozódva, hallgatólag egymásközötti panasszal elérni soha nem tudjuk.*

Pártpolitikám ez alkalommal nincs. Az ily dolog talán még rontana is, s mindannyiunk kárát vallana. *Nekünk csak egy szorosánvett politikánk lehet s ez az általános megelégedettség, igazságszolgáltatás egyforma mértékkel.*

Mindenkinek reánk hasznos munkáját meg kell becsülnünk, elismernünk, legyen bármily párthoz tartozó, de ütünk mindenkin a ki ennek ellenkezőjét cselekszi. Megbecsüljük mindazokat, kik jószándékkal akarják vezetni vidékünkre hasznos munkát, de megvetjük, a ki még ma is a sötétségbe, a maradiságba akarná vezetni népünket.

E célból hívom fel Önöket az együttes munkára! „Mörszka Krajina“ vagy „Muravidék“ *nem lesz csak az én ujságom hanem mindnyájunk szíjjel, szíjjel szükebb hazánk, Muravidéknek, mert csak így tudunk magunkon segíteni. Segítsenek munkában, fizessen elő mindenki, hogy fennmaradhasson a lap s küzdhessen a célért.*

Írnom pedig kell minden körülményről, kulturális, szociális és gazdasági kérdéssről egyaránt, mert nekünk kell haladnunk ebben tekintetben is. „Mörszka Krajina,“ „Muravidék“ mindenki számára nyitva áll, benne hallani akarjuk vidékünk minden emberének gondolatait, megjegyzéseit és bajait.

Azért, hogy ezt mindenki megtehesse, egyben megérthesse határoztam el magam arra, hogy a mi, ezernél több éves szlovén nyelven adjam ki annál is inkább, mert kinek már ujság való a kezébe, az nehezen tanulja meg a testvéryelvet. Ugyanezért akarom, hogy magyarul is megjelenjen, hogy a több ezer szlovénul nem tudó is tudjon olvasni, tájékozódni. Ennek a lapnak írnia kell mindenki részére és hallania szavát mindenkinek. Ez az határozatom nem visszaesés, hanem szükség-helyzet. Ezen kényszerhelyzet szerint kell elhatározásomat mérlegelni és meg vagyok győződve, hogy egyetlen igazságos egyén nem fog ezért elítélni.

Legyenek e munkában az én tántorithatlanságomban s haladunk!

Markisevci, 1922. októcer 21.

A „Muravidék“ kiadótulajdonosa.

Madžaron,

protidržavni, protinárodn, hujskač, madžarski agitator itd. sže csüje escse izdak. Hvála bougi, oblászti szo sztem zse hejnyale i oszvojile szo szi bole vázsna dela, ali zdaj pa escse kaksni „nimandi“ bi radi kaj povedali i szprávjio sže novinam glásze, pízsat i veszeli szo ka szo oni tüdi nikaj meed . . .

Eden neznáni je v Ljubljanszke novine „Jutro“ 7. okt. szledécsi glász piszó:

Madžarszki liszt v Prekmurji.

Poročajo nam iz Prekmurja, da se tam osnavlja nov tednik; dovoljenje je že izdano in bo list v kratkem izšel. Članki bodo tiskani v prekmürskem narečju, toda z madžarskim pravopisom, deloma pa tudi v madžarskem jeziku. Urejal ga to neki Stefan Kühar iz Tešanovcev, glavni spiritus movens pa je dr. Sömen odvetnik v Murszki Soboti. List bo tiskala in odiževala madžarska hranilnica v Murski Soboti. Navedena imena dajo slutiti, da list gotovo nebo naklonjen nasi narodni in državni misli; madžaronskemu rovarstvu v Prekmurju bo treba posveitati več pozornosti, da zse prepereči oska temna mahinacija že v naprej.

Tou je szpízszao dopisnik, i prineszao „Jutro“, prvle kak bi znao i poznao liszt. Tak sže vidi da je ednoga nevoscscénoga, brez zsvlenszke praksze mládoga csloveka fictia; veszeli me da je nej szlüzsbena factora rejcs.

Priporáčsam pa „Jutri“ da takse inventicské dopisnikov stornera.

Kompetentna oblászt mené bole pozna kak Vas dopisznik, csirávno mogoucse, da z nevoscscénosztii vesáno tou, ár on nemre pouleg bidti, kak tüvaris k lisztii. Csi mi je tou dovolilo oblászt dála, je vesinila na podlagi zákonov, i v dobrom znányi poszledic i podgovornosztii, pa miszlim da nede diktéao, eden taksi, pri nyegvoj sztarosztii vedno mladoleten fantek, oblászti ka szmej dovoliti i ka nej.

Mámo do toga dovoljnyja pravico. Novine szo nej solszka kniga. Moreno glédati tou delo, okoli nasi domácsi novin, z isztinszkiimi ocsámi i nej z nevoscscénimi. Fundament je tou, da naj v nouvoj drzsávi, nouve zákone sirijmo, odrédbe nanzanimo i tou je szamo tak mogoucse, csi vszákoga csloveka nyegvoga jeziki szpisemo, ár de szamo tak sže znao predpízszanoga réda drzsati. I tak, da mámo v Mörszkoj Krajini blüzi 15.000 vougrov, sže dá razmeti, ka szi tej nemrejo za tou csi nevejo szlovenszki. Do toga pa ti májo jus, ka lejko znájo ka májo za pravie poleg dúzsnosztii. Tou pa nájbole nájdejo v novinaj, csi szo pa vougri, nyim nemremo pízszati grcske novine.

Glih szkoro tou lejko povejmo na szlovene, mörszke krajine, Prekmurja.

Isztina szmo szlovenye, ali sztári, ti náj-sztarejsi szlovenije. Stera je sztarejsa i gyaksa szlovenscsína, domácsa, kak sže prinesena, od toga bi szi escse doszta lehko gücsali. Miszlim daszi tüdi gücsájo jezicsni znánci, szamo pocsá-

kajmo nyív koncni szoud, tecsasz nihájte v méri nas sztári szlovenszki jezik. Falinga je szamo edna, na stere podlagi nam lejko právite, ka „z madjarszkiim právopisom“. Falinga je tou, da v Szobocskoj tiskárni nemamo naši szlovenszki píszk csrk i tak nemremo vam pokazati v celoj lepoti naso sztároszlovenscsino, ali lehko jo vidite v sztári knigaj.

Hvála Bougi, vödrzsávam pa jasz szam moj liszt i nej madjarszka hranilnica. Kak dugo, tou de szamo znalo povedati nase domácsse lüdsztvo? ár csi do me bole podpérali z naprej placsványem, düzse mo ládao. Hranilnica je pa nasi, domácsi lüdi gasza i nej madjarszka ár z nasi pejne zsztoji, csi rávno escse sztáti more.

Edno nedúzsno perszono, kak g. dr. Sömena sže tüdi mogli notri z mejsati, steri je pa od toga nikaj nej znao, szamo da je v „Jutri“ csteo. Miszlite da je tou posteno delo? O nej! Csi máte z menov delo, té neduzsne namiri nyájte. Csi mo v falingi, té gücste, ali nej z lüfta!

Ne norcsárte sže znasz, pászte nász vméri, zmeeste vees v szvojem dvoriseci! Lastnik.

Zseleznicie pitanye

je Prekmurja nájbole aktualnejse pitanye i nyega razlocsenye nájglasznejse potrebcšina. Tau pitanye sže na dvá kraja razvejcsi, kakti: navezdásnye, bodoucse zseleznicie vküpprikapcsenyie nad Hodos i Rédcis vu vogrszki ország; te drügi pa z-Szobote v szredino nase nouve domovine.

Ka je tou uprav nase krajine eszisztencsno dugovánje je popolnej nej potrejbno tolmacsiti. Csi sže okoli zglédnemo, právo zadovolnoszt li voni krajina, nájdemo stere szo z-zseleznicami prevlecsene. Zseleznic szükcsino szalosztio mi v-Prekmurji zsvoucsi sztancsarje jáko obscütimo. Mi szmo nájbole odegrajeni od szvejta i v-eto meszto sztisnyeni, steroga szaloszten násznaj nájbole obscüti máli vért i máli rokodelavec.

Zakoj rávno teva dvá, je tüdi nej potrejbno razklájati, ár nalehci previdimo z-vszákdenésnyega tecsája nasega zsvlejnaja. Glédajmo na priliko denem, edno dvei példi: Ides k trszcti potrejbno preküpccso szí küpüvat, on ti tásko cejno povej, kaj malo znák ne szpádnes! Csi sže ti drágo vidi, ti tak odgovori: vis kelko kilometrov dugoj pouti more nyé voziti i vezdásnyia drága foringa je zrok té nezerénszke vizsike cejne. Ali pa da brezi nyé tüdi biti nemres, kakste ti je drága, mores jo küpiti, ár csi bi szam sou tá po nyou, — bi ti escse na drage prisla . . . Trbej ti pejneze na dácsno, na oblecsalo, na verzszta skéri, mores odati ka más: psenico, govedo, szvinyou, biká. (csi más?) Pride küpec, nedá, neobecsá ti za tvoje blágo tákse cejne, kak je nyega plácna cejna. Odpovedáva sže (i provico má) ka tou vsze on na doszta kilometrov dalecs na koulaj more v-zselno meszto szpraviti; zsvino peski gnati, stera na dugoj pouti v-zsmécsavi opádne i dokecs tá pride, ga doszta kosta. Ka vejs? — Pomocsti szi nemres, tá je dás za tou, kak ti za nyou dá! Kvären szi tak pri küpüvanyi, kvären pri odávanyi i vsze tou záto, ár nega zseleznicie, z-sterov bi z-dalecs krajina vu zvézi bili.

Záto je nasa dúzsnoszt i nájvéksa szkrb na dnévnomo réti drzsati eto pitanye. Proti Hodosi je uprav zse odprejta nasa zseleznicie cserasz tjédna v trej dnévi rédo hodi i csi de sže tou násztopno povéksávalo mámo po vrejmieni doszégnoti potrejb- ben »rekord«! Isztina ka sže tou nészplácsa vö, drzsáva »goriplácsa na tou« ali, da je tou na konci vsze edno, ár szmo drzsáva (mi) i v-drügi mejsztaj vees plácsa gori i má bidti, nej na tak potrejbna i hasznovita dela, liki eti.

Veliko zménkanye i teskoucsö mámo i v-tom, ka je zseleznicie escse nej zvézána vküp z vogrszkiim országom. Sto je tomi zrok nemo pízszati! Ali vszegavejcs je tou etomi prebíválsztvi na nezracscsunani kvár . . . Troustamo sže, kaj i eto pitanye k-zselnomo cili pride. Ka sže tou zse lehko zszodi, i nega nikse zádevi, stera bi je zasztávlala, ár je jedina zádeva stera je bila, zse odrinyena z-tém, ka je vogrszki ország med zvézo národov notri vzéti i tak z-obej sztráni nikoliko razmetoga previdejnaja i dorbovolnosztii trbej szamo, da sže zseleznicie zvéza z-vogrszkiim országom v-zsitek posztávi.

To drügo glávno pitanye je zseleznicie rejenye vu drzsáve szredino. Csi idemo z-Szobote prouti Dedklezsojvi prek po nyivaj vidimo (picse, kolicse) evéksse nabite vu zemlou. V-tou linio bode rejena nouva zsaléznica. Tou szo zse preminucso zimo nabili notri i na szprotolejtje nadaljávali nad Döklezsojve, nize nouvoga mouzta na 200 metrov prek po Müri v-Ljutomer, odnut pa v Ormos Pred pravke szo zse dokoncsane i pred nisternimi dnévni szmo csteli v-novinaj, ka je *Miniszter* vödao zrendelüvanye, naj sže delanye té zseleznicie zacsne.

Ali kak sže v-novinaj cste, tou zrendelüvanye sže szamo od Ljutomera do Ormosa idoucse zseleznicie dosztája. Nemremo prerazmiti ka známeüje tou, i ka sže zakriva v nyém? Tak sže csüje ka de sže Ormos—Murszka Sobote linia znouva mejrila zatoga volo, ár szo Böltincsarje prozili, najbi sže nyih dotíkala i tam naj bode sztaliscse (állomás) ár je do zdaj od Szobote direktno nad Deklezsojve traszirana.

Böltincsarje bi tak szvoj cil doszégnoti (i tou je pravicsno) ár kak sže csüje i zse tüdi vidi, sže jo zse zacsnoli — ali pa zácsájo zse meritii, Mi szamo edno zselejnye mámo: náj sže neolása, ár bi komaj bilou, csi bi zse götova bila!

V-Ljutomeri drázsánojvi té zseleznicie sže dosztájajocsoj-konferenci szo nasi poszlanci napredáli tou zselejnye, náj sže pri toj zseleznicii vu prvój vrszti nasim delavcom i mestrom ponüdi dele i szlüzsb. Tou zselejnye je konferencia oszvojila obecsala, ka jo szpuni. V tákso doub bi sže edno szociálno pitanye do csasza pobougsalo. Znou zselejmo naj sže tou düdi zdrzsi, ár mi povouf mámo pascsüvi i posteni delavcov, ki velike fa milije májo. I záto zatogavolo, kak dácsno, pla csüvájoucsi pörgarje szmo prouti onomi namenýa vanyi, kaj bi sže tou delo v-vékssem táli z-Vrange lisztii dalou odprávlati. Zahtevamo naj sže nasi delavcom dá krüh!

Cejlo delo sže pa má, kak nájhitrej, v-zsite posztávitii, ár je zseleznicie pitanye v-Prekmurju tou nájglávnejse i neodlásano pitanye!

PODLISZTEK.

Zadomesztsávanye.

Prekmürszka pripovejcz. Szpízszao: Géza L.

»Miska S. i János N., Géza V. vszi z Polane, okraj Murszka Szobota szo krivi hüodolszta tolvájije szo § § 171 i 174 lits. 9. kastigajocsega zakona tak, da prvi je 27 febr. v zagrajenoj fazuneriji, laszt grofa Szapáryja sztrejlo szrno; ovadvá shta pa kriviva kak pomocsnika i to po § 5. i § § 171, 174 kast zákona zato obszjojeniva po § 178. na sészt meszecsno temlico. »Olajsavne niti obtezsilne okolnosztii nega.«

Tak sže je glászo szoud nad trejmi divjacsnitáti z Polane, stere je Mácssek logár rávnok te zgrabo pri tolvájiji, gda szo z szrné drobovino jemali i naznano grofi, grof pa szodniji. —

— Gda szo té divji v lovci présztáli szvoj strof je zse gyeszén presztérala szvoje príte na krajino i rávnocs je Grof Szapáry razposilao pozványa na lovino szvojim nájbojsim prijátelom. Logári, Mácski je mocsno gordao náj dobro pázi na fazunarijo, ovak ga za to nájmenso falingo, nerédnoszt odpüsztii z szlüzsb.

No to je trbelo poszebi povdarjati Mácski, taki tak je zse zarocsen i sztráj büo Mácssek pred

divjimi vlovci. Zdjaj pa escse poszebno pazo, ár de prisesztio szoboto zdávanyi sou i rávnocs tá szlüzsbá de dávala oböma, nyemi i nyegvoj bodocsnoj zseni topeo kout, za steroga je vredno kaj vesiniti.

Rávnocs na dén, pred napovejdanov lovinov, je bilo Mácskovo zdávanye. — Veszelje je bilou na gosztüvanyi. Zadovolni, veszéli obrázov szvádba szposzejla okoli presztrejtoja sztola, puno rázni bozsi dobrou. Med gücsom popejvanyem i pitjom sže dén nagno i szuncze sže je rávno szkrilo za radgonszke bregé, gda je prisao med szvádbó szam grof i pokazao kak postüje on vörne szvoje szlüzsbénike. Cigányi szo igrali csárdás za csárdásom i prvle bi sže navoliti cigányi kak pleszci csi bi je nej presztraso blizsajocsi vihér. — Razisla je szvádba, mladozsena szta szamá osztala. Odzvüna je zacsnolo dezsdziti med goulim gyeszszkim drevjom, práznimi nyivami, szamocsnimi trávniki i csarnimi sztrejami. Kak je prijétno v taksem vrejmieni v toplom koticski bidti, poszebno escse, csi ti drüszbo dela mláda, zsvlejnypuna zsenica.

Tüdi Mácski je bilou toplo pri szrdci i sže je zadovolno mazao okoli zsenicske, stera sže je szpát ravnala i cilou je pozábo po fazuneriji okoli poglédnoti kak je okna zapéao, je nej opazo tri temne cslovöcse tenye, stere szo sže k zidi sztisz-

kávale i v tiszto megnyenai v kmicsni log pr minoli. Bili szo Miska, János i Géza, divji vlove steri szo tiszti dén bili szpüscseni z zápora steroga ji je Mácssek szprawo i gda szo szklend pri prvój priliki za zadomesztilo (boszuállás) na logárom. I rávnocs dnesz sže nyim je ponüdila nájlepsa prilika zatou. Od logárszke hizse szo be zsali do zibajocse brvi do máloga gyelicsovüja, g je János sztrejlo v zrak.

Tisztoza csasza je rávnocs légla mláda zse logarica v devojko megnyeno poszteo i zapeli zazávála sz szvojimi bejliimi rokámi mozsá, ki je rávnocs züvao csrevle. Ednouk szamo sztre csüje. Mácssek poszkocsi k okni i odpre poszlü v temno nous. Mogoucse sže je preerkao. Vszep szédi je tühocsa szamo dezsdz káple na got drevje . . . Zvüna hladno, mokro — tam pa ga vlecs zsenica, tak lejpa . . .

»Veje je pa nikaj nej bilou«, ga odvrác zsenica od okna. Mácssek poszlüsa escse nada da ne csüje nikaj potvornoga, zapré okno, vr obleko na szto i rávnocs obine szvojo zseni puno lübézni, pá zacszüti trikrátii sztrelej. K blizsk szkocsi z posztelé, oblecsé sže zgrábi pük i preminé szkoz okna v loug. Tou pokazse tolváj ka escse nigdár nej. Sto zméjri, gde szo szp nolis sztrelej. Kmica je sztrásna i dezsdz, tak, da ga skafo levao. Gda je büo pri brvi — pá sztre

Vasut kérdése

volna Muravidéknek egyedüli nagy kérdése illetve megoldása. Ezen kérdés két felé irányulna: a meglévő vasutunknak összekapcsolása tul a határon Magyarország felé (Hodosi és Rédcisi) s a Murszka Szobotai állomástól az ország belsejébe.

Hogy ez tényleg vidékünk létkérdése, bővebb fejtegetésre nem szorul. Ha széjjel nézünk s látjuk, hogy a megelégedettség fészke leginkább ott van, hol a vidék be van hálózva vasutakkal. Ennek hiányát mi érezzük leginkább itt Muravidéken, mert mi vagyunk elzárva leginkább a világtól, különösen érzi ennek hatását a kiscgazda s a kisipar. Hogy miért főként e kettő, fejtegetni nem kell, csak vegyünk egy-két példát. Még a kereskedőhöz venni szükséges árut. A kereskedő olyan árt mond, hogy majd hanyat vágódsz. Drágálásodra azt feleli, hogy ennyi meg ennyi kilométernyiről kocsin uton kell szállítania az árut, az pedig drága fuvar manapság. Mert kell az áru megveszed ha drága is, mert ha azért az egy darabért te még oda még drágábbba jön. Tehát károsodsz, de megveszed. Holnap meg kell a pénz adóra, ruhára, gazdasági eszközre, el kell adnod a buzát, vagy bikádat. Jön a kereskedő de nem ígér, nem is ad annyit a te árudért, mint másut a piaci ár. Természetes érvel azzal, hogy ennyi és ennyi kilométert kell kocsin vinni vagy hajtani gyalog, az meg annyiba meg annyiba kerül; sulyából is veszít. Nem segídhetsz magadon, el kell adnod a beigért árért. Vesztes vagy tehát a vételnél; vesztes vagy az eladásnál s ez mind azért elsősorban, mert nincs vasuti összeköttetés.

Azért minden gondunk azon legyen, hogy napirenden tartjuk e kérdést.

Hál Isten Hodos-felé már megindult. Hetenként kétszer, kilencedikétől fogva háromszor. Ha így haladunk tovább, már a vonatjárat fokozásával, még elérjük ma holnap a »rekordot«. Igaz, hogy így sem fizeti ki magát, »ráfizet« az állam, de végeredményben egy, állam mi vagyunk s máshol többet fizet rá az állam, hol talán még úgy sem kellene, mint itt: — Muravidéken.

Továbbá még egy bajunk van t. i. hogy a már meglévő és már üzemben lévő vasutunk még most sem köttetett össze Magyarországgal. Hogy ennek Jugoszláv vagy magyar kormányzat az oka, nem tudjuk, de minden esetre a népünk nagy kárára történik. Reméljük, hogy ez a kérdés is hamarosan düllőre jut. Hogy ezen kérdést de facto el lehessen intézni, az egyedüli akadály is megszűnt azzal, hogy Magyarországot a népek szövetségébe felvették s már csak a két részről való jó akarattól függ minden.

A második kérdés pedig a vasut az ország belsejébe. Ha még Muraszombattól Dekležin felé, keresztül a szántókon látsz karókat verve a földbe. Ez a trassa, azaz ezen vonalban fog épülni az új vasut. Ezt már tavaly télen csinálták s a tavasszal tovább Dekležinra, itt az új hid alatt 200 mnyire át Ljutomerre innen Ormožra. Az előmunkálatok már befejeződtek és éppen pár

Vö z gyelicsovja. Szploj bejszen je sou dale, neogibajocs sze veja, csi rávno szo ga kukle, ne dezdzsza, steri myemi je pa zse premocsao cejlo oblejko. Vgy elicsovji . . . Poszlusa . . . Vszepovszédik tihota. Dale! Zdaj pa naednouk ga zgrábi sészt mocsní rouk, sztrga nyemi pükso z rok, nyemi dene robec v lampe i privézse k prvomi gyelicsi tak napuni z vajátjov, ka sze nyemi szkoron krv sztávilá. Na to szo nyemi napadálci obeszili eno pükso okoli sinyeka i szo flejnoli v glüpo nous brez szlejda.

Oh, kak dúga je bila tá dezdzszevna nocs! Nameszto, da bi vszivao zákonszko szrecso méra méra tü od mraza i dezdzsza: gyenoti sze nemre i ošzloboditi tüdi nej. sto bi ga pa csüo? Domá ga csáka topla poszteo i zsenica, v celoj szkrbj za mozsá, naj szo ga nej bujli divji vlovci rávnocs zdaj, gda je bila tak blüzi szvoje szrecse.

V gojdo szo najšli logára poganyácske pri prvom pagoni divgyácsine, na pou mrtvoga, privézanoga k gyelicsi. Odszloubodili szo ga. Tak szlab je bio logár, pa szi je dojszeo na mokro zemlou. Gacsati je nej mogao sz popolnov nepriszebnosztjov je glédao poganyácske, ki szo sze nyemi szkrivomá majzlaci. Dáli szo nyemi eden poszér zsganice, stera je nyemi telko mocsi dála, ka je gorszano i sze napouto domou.

Divji v lovcí szo sze posteno zadomesztli.

nappal ezelőtt olvassuk, hogy a minisztertanács elrendelte a munkát ezen a vonalon való megkezdését.

Ez a rendelet azonban csak Ljutomer—Ormožra szól. Murska Szobotáról a krónika nem szól. Nem tudjuk mit jelentsen ez s mi rejlik e mögött? Ugy hirlük az ok az volna, hogy a Ljutomer—Murska Szobotai vonalat újra fogják kijelölni azért, mert a Belatinciek ezt kérték, hogy közelebb essék hozzájuk a vasut s legyen közelben állomásuk. Jelenleg pedig Murszkából direkte van trassirozva Dekležovjének.

Tehát itt Bellatinc elérte célját, mert már a héten, mint hirlük jönnek a mérnökök s újból trassalják, de most már Bellatinc felé. Csak minél kevesebb hallogatást, mert ha már meg volna is majdnem késő.

Ljutomerén megtartott ez érdekü konferencián az itteni kiküldöttek előterjesztették azon kívánságukat, hogy a vasuti munkálatoknál alkalmazák elsősorban az itteni munkásokat és kisiparosokat. Ezt az előterjesztést elfogadták s megígérték hogy teljesítik a kérést. Ha ezt teljesítik, akkor egy socialis kérdéssel ideiglenesen javult a helyzet. Azért újlag követeljük, hogy ezt be is tartsák, mert nekünk sok szorgalmas erős és tisztességes munkásunk van, elég nagy családokkal. Azért mint adófizető állampolgárok ellene vagyunk annak, hogy munkára Vrangelistákat vegyenek, mint az tervezve vnn. Követeljük, hogy a mi munkásainknak adjanak kenyeret és munkát.

Az egész dolgot pedig mielőbb nyelvbe kell ütni, mert a vasut kérdés vidékünk, elsőrangú közérdeke.

GLÁSZI.

Vszakom liszti je csek.

Postüvanim pörgarom szrecso mámo naznaniti, ka zse v dnésnyoj numeri „Mörszka Krajine“ szam prilozso postne cseke, stere szamo vöszpuniti trbej i naprejplacsniño poslati po posti brozi stemplinov. atresz na csek pa rédno napijste, ár szamo tak gvüšno do bite vroke nóvine, Sto dvoje novine prevreme i ne posle nazáj sze za naprej placsnika racsuna. Zato kak najprvle poslite penze, da kémprvle szam mogouese rédno vszakomi posiljati naso edino glaszilo „Mörszka Krajina“ Naprejplacsniña je do novvoga leta: domá 10. Din. v tújino 14. Din. v Ameriko 17 Din. Urednistvo.

Personszko. Nas doszedásnyi voditel okr. glavarszstva g. Lipovsek, ki szo za nász doszta dobroya vcsinili, nase pritozsze vszigdár poszlühnoli i pomogocsnoszti poravnali, zadosztili, do odszemaó escse vees prilik meli dobrobit i zadosztnoszt nase krajino neprepomocsti, ár szo za sztálno namescseni na okr. glavára v M. Szoboti Pozdrávlamo ji v toj velkoj odgovornoszti pune csészti i ji proszino da nász naj negdlédajo i neobszájajo v nyuvi prednikov mislejnyí, ne v právom dühi z csovecsanszkom szrdcsom. Zselejmo nyim to odgovorno delo szrecsno szpunyávti.

Za zaszlüzszenoga zrnja vámo szmo láni mogli plácsati, z toga je pa miniszterszto polovico nazáj vrnolo. Kak szmo pri kompetentni sztráni zvedli, szo tej pejnzi zse v Murszkoj Szoboti dúgo csasza, zakáj sze pa te ne rasztálajo? Proszimo, da sze tou kak nájhítrej zgodí, ár sze zima priblizsáva i pejnzeze nam trbej za gvantanye.

Ka je pa z 20%-nimi bonmi, stere mámo meszto — pri stemplanyi — odtrgnyeni pejnze? Ali obecsanye, ka sze v krátkom vöplácsajo osztáne li escse nadale obecsanye? Bojdté previdni goszpodje, tak szami znáte kak malo pejnze je med lüsztvom i vszáki krajcar má szvoje meszto. Na té 20 procentov sze zse racsúna naprej; zató csi nacsí nej, te naj sze vzeme bon za porcijo placsüvanye.

Drzsávni inzsaleri szo prisli preminouese dni za volo novoga mérjanyá zseleznicé Szobota—Ljutomer. Obprvim szo zmerili tou zseleznicó direktno proti Doklezsovji, zdaj pa mejrijo od Szobote proti Böltinci i od tisztec v Doklezsovje. Z-tém szo doszégno delegátje z Szobote i z Böltinec szvoje zselejnye na Lötterszkoj konferenciji 29. VII. to leto, ka naj Böltinci tüdi stácijo dobijo. Böltincóm sze tou tüdi more szpuniti, ár tou meszto má lejpo okolico. Pa csüdno, ka na tou szamo zdvojnimí sztroski pridó gori! Ali je prvle nej bio tüdi drzsávni interes za tou stácijo?

Nouvi gerenti (zavüpniki) v nasoj krajini: v Rogacsevci je odszloupo Szkleđar János, posztao pa je Gedér Miska kmet his. numera 14. — V Csentibi na meszto Mlinarics Vince-ja je imenüvani Molnár Vendel kmet.

Neprevidnoszt ali nemároszt? V Szoboti je mocsen sarlak. Trouje decé je zse mrlou, doszta ji pa lezsi v spitáli. Nasa sanitarna oblásztsze pa za tou nikaj ne briga. Deca tou nevej i bizsi tá gde je odprejto mogocse rávnoes v táksega betegá hizso. Inda szo na takse hizse vráta erdecsa cedela zabili: „Pazi, zgrablivi beteg“. Ali bi nej mogocse bilou tüdi zdaj tou vcsiníti i lüsztvó decá bi sze tákse hizse ogibali!

Tobák, steroga v zádnyem vrejmeni vđáblamo je bozsén, ka szi bozsnejség» niti nemremo miszliti. Escse kcoj pa kak nájbole mogocse — drági. Csi zse drzsáva „boj proti drágocsi“ pela, bi nász nej szmejla z bozsniím i drágim tobákom gyülití. Naj sze goszpodje pri vládi malo zatem tüdi pobrigajo, ár morejo znati tou, ka na kadjenyé navajeni cslovek more meti tobák, kak koli goszpodje pri vládi számi. Razlocsek je szamo tou, ka oni lejko té nájbougsi tobák kadijo, mi szirmácske pa moremo z bozsniím zadovolni bidti. Zató nevejte, ta ka számi ne csütite. Vendar bi pa bougse bilou, csi bi Romaniji te bozsnejsi tobák oudali i bougsega nam nyáli.

Ponocsni csúk. Böltinszkoja krcsmára g. Cigüt Ivana v szpálnoj hizsi je neznaní touvaj, pri nyagvoj globokom szne, vkradno 46000 koron, stere szi je krédi pripravo za vino, da bi 12-toga rano sou zdoumi. Gda je sztano i scseo idti, je mrzlo meszto najso pejnzeom, vöri i zlátomi lanci, kvára je okotüli 65000 koron. Szomlivoga domácséga meszára szo areterali.

Zseleznicá Szobota—Hodos de, na prosnyo trgovszke grémije, od 9. okt. na dale v pondelek, v szredo i v szoboto vozila v rédnom vrejmeni.

Magyar nyelv használatát a bíróság nál Prekmurjében a 102. számú hivatalos lapban hozott 315. sz. ideiglenes törvény szabályozza, a melynek 1. §-a a Vas- és Zalamegyének az SHS katonaság által megszállott területére a Marburgi törvényszék s a Muraszombati illetve Dol. Lendavai járásbírószág hatáskörét írja elő Prekmurjéra. A 2. §. pedig így szól szóról-szóra: »A megszállt területen a hivatalos nyelv a szlovén, illetve szerbhorvát. Azon felek, kik a megszállott területen tartózkodnak s nem értik a hivatalos nyelvet, megvan engedve, hogy beadványaikat német vagy magyar nyelven terjeszthetik be, a bíróságok azonban a beadványokat hivatalos nyelven intézik el«.

Posta v M. Szoboti od 1. oktoba do 31. márcsa etak drzi zimszke szlüzsbene vöre: po delavni dnévi oe 8 do 12 i od 2. (14) do 4 (16) vöre po szétkaj i po nedelaj pa szamo od 9. 11. vöre. Telegramszki i telefonszka szlüzsba pa nepreptrgana.

Otroube vö z drzsáve pelati je prepo vedano. (Szslüzsbene novine num. 106.)

Foringáske, fijakargye steri vozijo blágo ali tüdi prejk meje sze znouva opominajo od carinárne naddirekcije, csi scsejo nadale prevázsdzsati prek mej, naj sze v 8 dnévaj pri prisztójnój carinárnici z glászijo f dobijo nouvo dovolejnye.

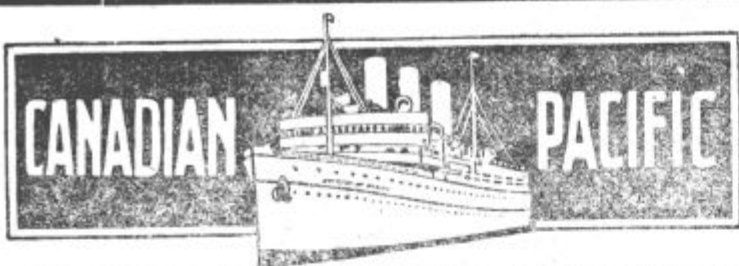
Vinszka ceringa je prevzéta v financsne poszle i oe 1. szeptembra nadale de vszáki, steri vino küpi, mogo zglásziti 24 vör pévlé financnam ka telko i telko vina pripela. Od litra trbej plácsati 1. kor 40 filerov (Szl. nov. 98).

Jugoslov. kreditni závod r. z. z. o. z. v Ljubljani

podružnica v Murski Soboti.

vzeme hranilne vlozsbe in vložsbe na tekocsi racsun tüdi dá interes naj-prijétnejse. Dá poszojila na vknyszbo, v porokoszto, vrednosztné papire in na blágo, stero lezsi v odkriti szkladárnici.

Závod je neposzrednom pod drzsáv-nim nadzorsztvom. 6-1

Nájvėkse transportno szpráviscse szvejtá.

EUROPA CANADA AMERIKA

SZAMO 4 DNI NA OTVORJENOM MORJI.

Nájhitrejsa i nájbougsa zvéza prek **Hamburga**, **Antwerpena** i **Cherbourga** z hiresním »EMPRESS« paroládjami na dvá stoka velke. Ide vszáki kedén. Na dalnye preszveťe v gledocs vozni cejn, idejnya dén, potniskoga vizuma, pakov in prepiszov priszeljeványe v Canado i v Zjedinyene drzsáve dá:

Agencija Canadian Pacific
ZAGREB, Jurišičeva ulica broj 30.

Máli glászi.

Brivec 1-1

Konrád Donko pouleg Turkove ostarije v M. Soboti. — Vödela zsenzke kite, csi prineszėťe vlaszė, vsze po nájfalejsj cejni

Vöfar 2-1

Pavel Fliszár pouleg Turkove ostarije v M. Soboti. — Poprávla vöře po nájmensoj cejni, pa tüdi odávle batrije za lektricsne lampase.

Eden

koncertni glaszovir in eden harmonium 7 registrov sze odá taki v kavarni Kemény. 10-1

Cstite

„Mörszko Krajino“

Podpérajte jo!

SLAVENSKA BANKA D. D.

podružnica

MURSKA SOBOTA Lendavska cesta 63.

Delniška glavnica in rezerve cca 200,000.000.— kron.

Vloge cca 500,000.000.— kron.

Poseduje lastne in tuje zveze po vseh večjih krajih Jugoslavije.

AFILIJACIJE:

Budapest: Balkán Bank R. T.

Wien: Bankhaus M. R. Alexander.

Split: Jugoslavenska indust. banka d. d.

Poskrbuje uvozna in izvozna dovoljenja.

Pooblašćena je edina v g. Prekmurju za trgovino z valutami in devizami. Te kupčije obavlja najkulantneje po vsakodnevnem borznem tečaju.

Vsa pojasnila preskrbuje in daje brezplaćno.

Sprejema vloge proti vsakočasnem takojšnjem izplaćilu ali na dogovorjen čas in jih obrestuje

od 4½ do 6% letno.

Vzdržuje zveze z vsemih večjimi kraji severne in južne Amerike. 9-1

SLAVENSKA BANKA R. T.

fiókja

MURSKA SOBOTA Lendavska cesta 63.

Alaptőke és tartalékok összege kb. 200,000.000.— korona.

Betétek kb. 500,000.000.— korona.

Jugoszlávia összes nagyobb helyeivel összeköttetést tart fenn.

AFFILIÁLT INTÉZETEK:

Budapest: Balkán Bank R. T.

Wien: Bankhaus M. R. Alexander

Spalató: Jugoslavenska indust. banka d. d.

Beszerez kiviteli- és behozatali-engedélyeket. (Uverenje-Odobrenje.)

F. Prekmurje egyedüli meghatalmazott intéze valuta és deviza ügyletek lebonyolítására. Ezen ügyletek a tőzsde-árfolyam alapján a legmértányosabban eszközöltnék.

Díjtalanul ad bankszakmába vágó felvilágosításokat. Betéteket elfogad felmondás nélküli vagy megállapodott időre való kifizetésre

4½ -- 6% évi kamatozás mellett.

Összeköttetéseket tart fenn észak és dél Amerika összes nagyobb piacaival.

A. HIRSCHL Murska Sobota.

Aleksandrova cesta 195. prek ostarije Turka.

Trgovina gotovi modnih moskih oblek.

Fál cejne.

Dobro blágo.

Dobra posztreszba!

7-1

Singer Singer

masíni za sívanye

Amerikanszki Singer masíni za sívanye sze dobíjo za Prekmurje v trgovini

BRATA BRUMEN

MURSKA SOBOTA, Cerkvena ulica 192. (Pouleg biroviye.)

Dobíjo sze tüdi Singer iglé, oli, konci, nadomesztílni deli itd. (Za sívanye masíni za szaboule, sujsztre i za famílijo.)

Odávle sze na ráte (24 mesecov).

Singer sívalni masíni Bourne & Co. New-York.

4-1

Nájménse cejne!

Dobra posztreszba!

Cement portland

Vápno

Blanye

Traverze

Lopate

Cveki

Rasoje

Vszefelé mela

Káva

Cuker

Szvinszka mászt

Kvász

Mandlni

Tee

Rum

Karbid

Petrolejom

Szol

Rizs

Csokoládi

Čeh & Gáspár

v MURSKI SOBOTI (Berger Vilmosa hrámi, kak je prvle zadruga bila).

Fál blágo!

Dobro blágo!

8-1